

LA PESTA

de Albert Camus

El mes de desembre ens hem endinsat en l'existencialisme de l'autor algerià, a través de la seva novel·la "La pesta". Si bé el seu títol és literal, el seu contingut és un gran al·legoria del mal. Com diu el mateix Joan Fuster, allà on digui "pesta" posi-s'hi qualsevol dels poders inhumans que assoten la nostra espècie. Sabent que la data de publicació és el 1947, el més fàcil és veure-hi una gran metàfora dels estralls que la guerra provoca en una comunitat humana.

Camus rastreja les reaccions més tòpiques en qualsevol conflicte: la indiferència de la població davant dels símptomes del mal que veu venir però que encara no l'afecten en la pròpia pell, la pretesa ignorància quan veu el mal a la porta però la por l'aclapara, la resignació quan l'afecta i el pas del temps que va tancant-la entre l'aïllament del dolor i la solidaritat del mal compartit. Finalment, quan el mal acaba, de la mateixa manera misteriosa com ha vingut, la comunitat humana que l'ha patit dins i fora de la ciutat tancada pretén creure que res ha canviat quan realment totes les ànimes han estat ferides i quan les seqüeles s'allargassaran més del que ningú voldria reconèixer.

L'autor utilitza uns personatges claus a través dels quals ens fa fixar-nos en diferents reaccions davant del conflicte: un capellà, Paneloux, que interpreta tot el mal com un càstig diví del qual la humanitat n'és mereixedora, fins que veu l'agonia lenta d'un infant i el conflicte entre la innocència i el càstig el du a l'abandonament de tota lluita; Cottard, un home que havia volgut suïcidar-se quan tot anava bé i que se sent créixer en la desgràcia (una mica com el personatge protagonista de la pel·lícula "Malenconia" de Lars Von Trier); Grand, un funcionari a qui el sistema ha enganyat i que té la seva il·lusió en l'escriptura creativa encara que s'encalla en la cerca d'un adjectiu precís; Tarrou, un cronista, savi perquè comprèn però estèril perquè no resta tendresa al seu interior; Rambert, un periodista que vol fugir a qualsevol preu inventant-se un paradís extern fins que finalment comprèn que un home no és d'on diu el seu passaport sinó d'on es troba en cada moment; el metge, Rieux, la personificació de l'ideari de Camus, l'home que no vol salvar la humanitat sinó només mantenir-li la salut, entenent que el bé i el mal formen part de la nostra natura... I finalment, un vell asmàtic, poc protagonista durant tota la novel·la però que és la metàfora de la humanitat: sempre malalta però sempre sortint-se'n de tot.

És una obra molt interessant, que segurament requereix més d'una lectura per copsar-hi tot el seu sentit. Heus ací un fragment:

"Sé de ciència certa que cadascú porta la pesta en si mateix, perquè ningú, ningú del món, no se n'escapa. I cal vigilar-se tothora, per tal de no ser arrossegat, en un minut de distracció, a respirar sobre la cara d'un altre i a encomanar-li la infecció. El microbi és natural. La resta, la salut, la integritat, la

puresa, si voleu, és un efecte de la voluntat, i d'una voluntat que mai no deu flaquejar. L'home honrat, el que no infecta gairebé ningú, és el que té més poques distraccions. I quanta voluntat i quanta tensió calen per a no distreure's mai!"

Muntsa Farré